Dosarul nr. 4–142/2024
4-24106413-18-4-20092024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

17 ianuarie 2025 or. Ştefan Vodă

Judecătoria Căuşeni, sediul Ştefan Vodă

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Alexandra Smolniţchi

Grefierul Alexei Dobînda

cu participarea: apărătorului făptuitorului Cătălin Sîrbu, avocatul Mihail Ţurcan

în lipsa: agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie Ştefan Vodă, Igor Coliban, a făptuitorului Cătălin Sîrbu, precum şi a reprezentantului legal al făptuitorului Cătălin Sîrbu, Nelea Sîrbu

examinând în şedinţă publică, în sediul instanţei, în limba română, materialele cauzei contravenţionale în privinţa făptuitorului Sîrbu Cătălin *****, IDNP *****, născut la ***** în raionul *****, cu domiciliul înregistrat în raionul *****, satul *****

C O N S T A T Ă:

I. Descrierea faptei contravenţionale incriminate:

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI 06315104 din 19 septembrie 2024 întocmit de agentul constatator Igor Coliban, la data de 7 august 2024, ora 23 şi 5 minute, Cătălin Sîrbu, aflându-se în stradă, într-un loc public, lângă domiciliul lui Alexandru Ciloci situat în raionul *****, satul *****, a mutat la distanţa de circa 2-4 metri un tractor ce aparţine lui Alexandru Ciloci, iar peste scurt timp, fiind lângă un câmp de pe marginea satului *****, l-a înjurat şi l-a ameninţat cu răfuială fizică pe minorul Alexandru Ciloci, tulburând astfel liniştea.

În opinia agentului constatator, minorul Cătălin Sîrbu a comis contravenţia de la art. 354 alin. (1) din Codul contravenţional – *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acţiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniştea persoanei fizice.*

La data de 20 septembrie 2024, în conformitate cu prevederile art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. a) şi art. 400 alin. (5) din Codul contravenţional, cauza

contravenţională pornită în privinţa lui Cătălin Sîrbu a fost expediată, pentru examinare, conform competenţei, în instanţa de judecată, cu solicitarea aplicării în privinţa făptuitorului a sancţiunii contravenţionale sub formă de amendă.

II. Argumentele participanţilor la proces şi declaraţiile contravenientei:

a. Poziţia agentului constatator:

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliţie *****, Igor Coliban, s-a prezentat doar la prima şedinţă de judecată din data de 20 decembrie 2024, care a fost amânată din motivul neprezentării făptuitorului Cătălin Sîrbu. Ulterior, la etapa examinării cauzei în fond, agentul constatator nu s-a mai prezentat şi nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sale. Cu trimitere la prevederile art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional instanţa a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

b. Poziţia făptuitorului Cătălin Sîrbu:

Făptuitorul Cătălin Sîrbu, deşi a fost citat legal despre locul, data şi ora examinării cauzei contravenţionale, fapt confirmat prin avizul de recepţie remis în adresa instanţei de judecată (f. d. 41), semnat de ultimul, în cadrul şedinţei de judecată nu s-a prezentat. Având în vedere că pe parcursul examinării cauzei în instanţa de judecată Cătălin Sîrbu a împlinit vârsta majoratului, instanţa a dispus aducerea forţată a acestuia, însă încheierea instanţei nu a fost executată din motivul absenţei făptuitorului de la domiciliu (f. d. 47). Conducându-se de prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, potrivit căruia neprezentarea în şedinţă a făptuitorului, legal citat, fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale, s-a dispus posibil ca examinarea cauzei să aibă loc în absenţa făptuitorului Cătălin Sîrbu, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

c. Poziţia reprezentantului legal al făptuitorului minor, Nelea Sîrbu:

Reprezentantul legal al făptuitorului minor, Nelea Sîrbu, deşi a fost citată legal despre locul, data şi ora examinării cauzei contravenţionale, fapt confirmat prin avizele de recepţie remise în adresa instanţei de judecată (f. d. f. d. 32, 42), semnate de ultima la 26 septembrie 2024, în cadrul şedinţei de judecată nu s-a prezentat şi nu a comunicat instanţei motivele neprezentării. Conducându-se de prevederile art. 384 alin. (6) şi art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, având în vedere că la data examinării cauzei Cătălin Sîrbu a atins vârsta majoratului, s-a

dispus posibil ca examinarea cauzei să aibă loc în absenţa reprezentantului legal al făptuitorului, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

d. Poziţia apărătorului făptuitorului Cătălin Sîrbu, avocatul Mihail Ţurcan:

În cadrul şedinţei de judecată apărătorul făptuitorului, avocatul Mihail Ţurcan a solicitat declararea nulă a procesului verbal cu privire la contravenţie şi încetarea procesului contravenţional. A susţinut că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie agentul constatator nu doar că nu a asigurat prezenţa reprezentantului legal al minorului, dar nici măcar nu l-a indicat în actul de constatare a vinovăţie, deşi era obligat să o facă. Mai mult, în procesul verbal lipsesc date privind actul de identitate al lui Cătălin Sîrbu, ceea ce constituie temei de nulitate absolută.

III. Verificarea legalităţii procesului verbal cu privire la contravenţie:

Pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală/contravenţională în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie şi sancţiunea aplicată.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prioritar instanţa de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele imperative prevăzute de legea contravenţională prin prisma existenţei temeiurilor de declarare a nulităţii absolute sau relative.

Temeiul de nulitate absolută:

Astfel, art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, **seria şi numărul actului de identitate** şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Obligaţia imperativă cu privire la indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a seriei şi numărului actului de identitate rezultă şi din prevederile art. 443 alin. (1) lit. c) din Codul contravenţional potrivită căruia procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde (...) datele din buletinul de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă.

Cercetând procesul-verbal cu privire la contravenţie instanţa atestă că cerinţele legale menţionate mai sus nu au fost respectate de către agentul constatator Igor Coliban, în actul de învinuire nefiind indicat nici actul de identitate prin care a fost identificat minorul Cătălin Sîrbu, nici numărul şi nici seria acestui act.

Agentul constatator nu s-a prezentat în cadrul şedinţei de judecată pentru a clarifica în baza cărui act totuşi a fost identificat minorul şi care a fost motivul neindicării datelor obligatorii în procesul-verbal cu privire la contravenţie.

Temeiurile de nulitate relativă:

Potrivit prevederilor art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Studiind în continuare procesul-verbal cu privire la contravenţie instanţa a mai identificat că în conţinutul acestuia lipseşte şi numele, prenumele şi domiciliul părinţilor sau reprezentanţilor legali ai minorului Cătălin Sîrbu.

Potrivit art. 443 alin. (2) din Codul contravenţional, în cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional este un minor, în procesul-verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.

Cu referire la acest aspect, instanţa de judecată menţionează că nu doar că nu a fost indicat în procesul verbal cu privire la contravenţie nici un reprezentant legal al minorului Cătălin Sîrbu, dar niciun reprezentant **nici nu a participat la faza derulării procesului contravenţional** şi la constatarea faptei de la art. 354 alin. (1) din Codul contravenţional.

La acest capitol instanţa atrage atenţia asupra faptului că potrivit prevederilor art. 384 alin. (6) din Codul contravenţional, **drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal.** Procesului contravenţional se

aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului.

Subsecvent, art. 480 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că participarea reprezentantului legal al bănuitului, învinuitului, inculpatului minor în procesul penal **este obligatorie**, cu excepţia prevăzută de prezentul articol.

Instanţa consideră că derularea procesului contravenţional la faza la care Constantin Sîrbu era minor fără părinţii acestuia este o încălcare gravă care l-a lezat pe minor în dreptul său la un proces echitabil. Participarea reprezentanţilor legali în cadrul proceselor penale sau contravenţionale ce vizează minori este esenţială atât pentru asigurarea unei apărări efective, cât şi pentru protejarea minorului de eventualele abuzuri.

Instanţa menţionează că pentru a asigura prezenţa mamei lui Cătălin Sîrbu, agentul constatator doar a citat-o pe Nelea Sîrbu, fără a purcede la alte acţiuni în sensul participării reprezentantului legal. Ultimul a întocmit un raport prin care menţionează că la data de 19 septembrie 2024 ar fi apelat Nelea Sîrbu, mama minorului Cătălin Sîrbu şi i-a solicitat agentului constatator amânarea examinării cauzei pentru o altă oră, la care însă ultima nu s-ar fi prezentat (f. d. 22). Instanţa apreciază critic acest raport de vreme ce în el sunt descrise nişte circumstanţe din viitor, din data de 19 septembrie 2024, pe care agentul Igor Coliban a fost în imposibilitate să le cunoască la data de 5 septembrie 2024 atunci când a întocmit raportul.

La acest capitol urmează de precizat că agentul constatator nu s-a prezentat în cadrul şedinţei de judecată pentru a face unele clarificări legate de erorile din raport.

Instanţa de judecată mai specifică că neindicarea în procesul verbal cu privire la contravenţie a părinţilor sau reprezentanţilor legali ai minorului nu mai poate fi corectată la faza de judecare a cauzei or, la data de 20 decembrie 2024, atunci când a avut loc prima şedinţă de judecată, Cătălin Sîrbu atinsese deja majoratul, astfel încât la faza respectivă participarea reprezentantului legal nu mai era obligatorie şi instanţa a fost în imposibilitate să dispună măsuri coercitive în sensul asigurării prezenţei mamei Nelea Sîrbu.

În susţinerea soluţiei sale, instanţa de judecată face trimitere şi la constatările Curţii constituţionale în HCC privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie) din 29 noiembrie 2018 –

(...) judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală şi să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei menţiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenţiei sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanţa de judecată.

În această cauză instanţa reiterează că nu poate acoperi această omisiune a agentului constatator, or Cătălin Sîrbu deja este matur, astfel încât la această etapă acesta îşi reprezintă interesele în cadrul procesului singur, fără reprezentant legal. Instanţa nu mai poate să de implice în actele care au fost întocmite la faza în care materialul contravenţional se afla la poliţie, atunci când făptuitorul era minor, iar participarea părinţilor săi era obligatorie.

IV. Nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi încetarea procesului contravenţional în şedinţa de judecată:

În articolul 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legislatorul a prevăzut, în mod expres motivele care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie, astfel încât, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a ***seriei şi numărului actului de identitate*** **atrag nulitatea absolută a procesului-verbal**.

De asemenea, legislatorul a stabilit în mod expres la alin. (2) al aceluiaşi articol şi motivele care atrag nulitatea relativă a procesului-verbal – orice încălcare a art. 443 sau a altei norme imperative, dacă acestea au afectat în mod esenţial fondul cauzei, inclusiv ***neindicarea în procesul-verbal a numelui, prenumelui, domiciliului părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali*** în cazul în care făptuitorul este minor***.***

Astfel, instanţa a constatat că în această speţă procesul-verbal cu privire la contravenţie conţine (1) o eroare care se sancţionează cu nulitatea absolută a actului de constatare şi (2) o eroare care deşi nu constituie temei de nulitate absolută, a afectat esenţial fondul cauzei şi constituie temei de anulare a actului emis de agentul constatator (nulitatea relativă).

În concluzie, instanţa de judecată determină că, procesul-verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitatea în temeiul articolului 445 alin. (1) şi alin. (2) din Codul contravenţional, or în acesta nu a fost consemnat actul de identitate în baza căruia a fost identificat făptuitorul, seria şi numărul acestuia, precum şi nu au fost indicaţi şi nici nu au participat reprezentanţii legali ai făptuitorului minor.

Consecvent, având în vedere că constatarea vreo unui temei de la art. 445 alin. (1) și alin. (2) din Codul contravenţional se soldează sau se poate solda cu încetarea procesului potrivit art. 461 alin. (1) și alin. (2) din Codul contravenţional, odată cu declararea nulă a procesului-verbal, instanţa va înceta procesul contravenţional.

Din considerentele expuse *supra*, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) și alin. (2), art. art. 460, 461 și art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI 06315104 din 19 septembrie 2024, încheiat de către agentul constatator Igor Coliban din cadrul Inspectoratului de Poliție Ștefan Vodă în privinţa minorului Cătălin Sîrbu, învinuit de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravenţional.

În temeiul art. 461 coroborat cu art. 445 din Codul contravenţional, se încetează procesul contravenţional pornit în privinţa făptuitorului Sîrbu Cătălin *****, IDNP *****, născut la ***** în raionul *****, cu domiciliul înregistrat în raionul *****, satul *****, învinuit de comiterea contravenţiei prevăzute de art. 354 alin. (1) din Codul contravenţional, din motivul constatării nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Hotărârea judecătorească contravenţională poate fi contestată cu recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Alexandra Smolniţchi